

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

GRUP HERMES

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell Editorial: Xavier Albertí (president), Joan Villarroya (vicepresident), Joan Ballester, Maria Favà, Lluís Foix, Rosa Font, Jordi Maluquer, Jaume Oliveras, Vicent Sanchis, Llorenç Soldevila, Antoni Vila Casas i Pep Colledelmont (defensor del lector).

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Anna Maria Ribas (Gerència Comercial), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

Keep calm

Salvador Cot

Fernández, un senyor de mala llet

A diferència de les grans democràcies occidentals, la història d'Espanya ha fet que el Ministeri de l'Interior sigui políticament molt més important que el d'Exteriors. Fins al punt que, a hores d'ara, tant el president del govern com el cap de l'oposició han arribat a ocupar el vèrtex dels dos grans partits espanyols després de passar pel càrrec que controla la policia i la informació més sensible de l'Estat.

El fet és que per aquell despatx han passat persones que, d'una o altra manera, han acabat compartint determinades característiques que connoten l'Estat espanyol en general. Allà s'han assegut cínics com ara Rodolfo Martín Villa o Alfredo Pérez Rubalcaba, fatxendes com per exemple José Luis Corcuera o Juan Alberto Belloch, fanàtics com ara Jaime Mayor Oreja o Ángel Acebes i, fins i tot, personatges viscosos com per exemple José Barriónuevo o Mariano Rajoy. A Espanya la porra sempre és ben visible i els ministres de l'Interior tenen molta més tendència a encapçalar manifestacions que no pas a dimidir.

Però alguna cosa ha canviat, últimament. Jorge Fernández Díaz és cínic, fatxenda, fanàtic i una mica viscos, és veritat. Però sobretot és un personatge malhumorat, enutjat, emprenyat... I un punt agressiu. Està enfadat amb els immigrants que s'ofeguen maliciosament a Ceuta, amb els independentistes catalans que li amarguen els àpats de Nadal i amb els etarres que s'atreixeixen a cridar la BBC per entregar les armes. Fernández Díaz odia el món perquè el món es nega a ser espanyol i obeir l'autoritat competent que sempre vigila des del passeig de la Castellana, 5.

Espanya ja no és el que era, com passa des que Felip III va nomenar un *valido* i se'n va anar a caçar. Per això, quatre segles després, en el que queda de l'imperi, Jorge Fernández Díaz fa unes ulleres cada cop més profundes, a mesura que s'adona que ja no en té prou amb la Guàrdia Civil per salvar la seva Espanya.

ES VA AVORTAR EL PROJECTE DE LLEI I S'HI VA ARRIBAR PER UN DECRET

Joaquim Nadal
Farreras

Historiador.
Universitat de Girona

La Mancomunitat de Catalunya

El 6 d'abril farà cent anys de la reunió de l'assemblea de constitució de la Mancomunitat de Catalunya, que elegí president Enric Prat de la Riba. L'estructura d'aquesta federació voluntària de les quatre diputacions catalanes es va definir amb una mesa i un consell permanent, i va optar molt ràpidament per atorgar al nou ens mancomunat la capacitat integradora de l'antiga estructura provincial. Cal recordar ara que els qui acompanyaren Prat en la materialització del projecte foren Agustí Riera i Pau, com a president de la Diputació de Girona; Josep M. Espanya, de la de Lleida, i Josep Mestres, de la de Tarragona. Culminava, així, una vella aspiració que, des de la primèria de segle, havia covat en els rengles del regionalisme català i que es mostraria amb tota la seva ambició a partir de la Solidaritat Catalana de 1906. Les aspiracions catalanes, conduïdes per Enric Prat de la Riba i Francesc Cambó, coincidien amb la voluntat d'Antoni Maura de propiciar una reforma de l'administració local. Però les mateixes limitacions de la política espanyola, la crisi del sistema de la Restauració i el torn de partits, i els incidents de recorregut van anar posposant els intents de caràcter legislatiu per atorgar carta de naturalesa a la possibilitat de mancomunar províncies.

BORJA DE RIQUER, en el seu llibre sobre *Alfonso XIII y Cambó, La monarquía y el catalanismo político* (Barcelona, 2013), ha explicat les dificultats de comprensió de les aspiracions catalanes en el marc de la política espanyola i, també, una anècdota molt significativa ocorreguda l'octubre de 1913, en una reunió fins ara poc coneguda entre el rei i Cambó, patrocinada per Damià Mateu Bisa, durant la qual el rei va dir al polític català: *"Lo comprendo, lo comprendo perfectamente; pero para calmar los recelos que existen ¿por qué no hacen*

XAVIER PORRATA

ustedes una cosa? Hagan la Mancomunidad dejando fuera de ella a Tarragona y en cambio yo lograría que el Gobierno, en compensación, añadiera la provincia de

Sense la Mancomunitat del 1914 no hi hauria hagut la Generalitat

Huesca." Aquest era el grau de comprensió de la dimensió política que s'atorgava des de Catalunya al projecte. Riquer explica que Cambó va dir al rei que el que proposava era una bajanada.

EL CAMÍ PER ARRIBAR a la Mancomunitat va esquivar la via del projecte de llei, reiteradament avortat, i s'hi va arribar per un decret publicat el 19 de desembre de 1913.

En molt pocs dies, els delegats de les quatre diputacions catalanes, el mateix any 1913, van enllestir el projecte d'estatut de la Mancomunitat, que va donar peu a la ja esmentada assemblea constituint. Albert Balcells ha explicat tota la dimensió i l'acció del projecte interprovincial, amb Enric Pujol i Jordi Sabater, a *La Mancomunitat de Catalunya i l'autonomia* (Barcelona, 1996) i ha abordat un aspecte més monogràfic a *Puig i Cadafalch, president de Catalunya, i la seva època* (Barcelona, 2013). Balcells ha remarcat en la introducció del llibre dedicat a Puig que "Si la Mancomunitat no hagués preparat la futura autonomia, probablement mai no hauria arribat. Com que sense la Mancomunitat del 1914 no hi hauria hagut la Generalitat del 1931 ni la del 1977, l'actual té el seu origen en la Mancomunitat, encara que la denominació Generalitat faci referència a la institució abolida per l'absolutisme borbònic el 1714". Justament un cop acabada la I Guerra Mundial el 1918 es van desvelar totes les expectatives autonomistes a Catalunya, es va endegar una consulta municipal pro-

moguda per l'Escola d'Administració i es va avançar en l'elaboració d'un Estatut que va embarrancar en l'obstrucció política a Espanya i en les divisions internes a Catalunya, que es van agreujar i precipitar arran de la vaga de la Canadenca (1919). Balcells també ha dedicat una monografia a aquest moment: *El projecte d'autonomia de la Mancomunitat del 1919 i el seu context històric* (Barcelona, 2010). Però les bases materials d'una obra de govern, i d'un projecte de modernització del país, romangueren com el testimoni tangible de totes les possibilitats d'un govern conjunt dels interessos de Catalunya amb un programa fet d'ambició nacional i de racionalitat i pragmatisme.